

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-znanstveno podjetje SZDL "Naš tisk", Direktor: Rudi Janžura / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska: tiskarna "Slov. poročevalca" / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5/II, telefon 23-522 do 23-526 / Oglašni oddelek: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 26-463, za zunanje 21-832 / Pošti predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-Te-163 / Mesečna naročnina 200 din

Poročevalec

„Dokaz resničnega prijateljstva“

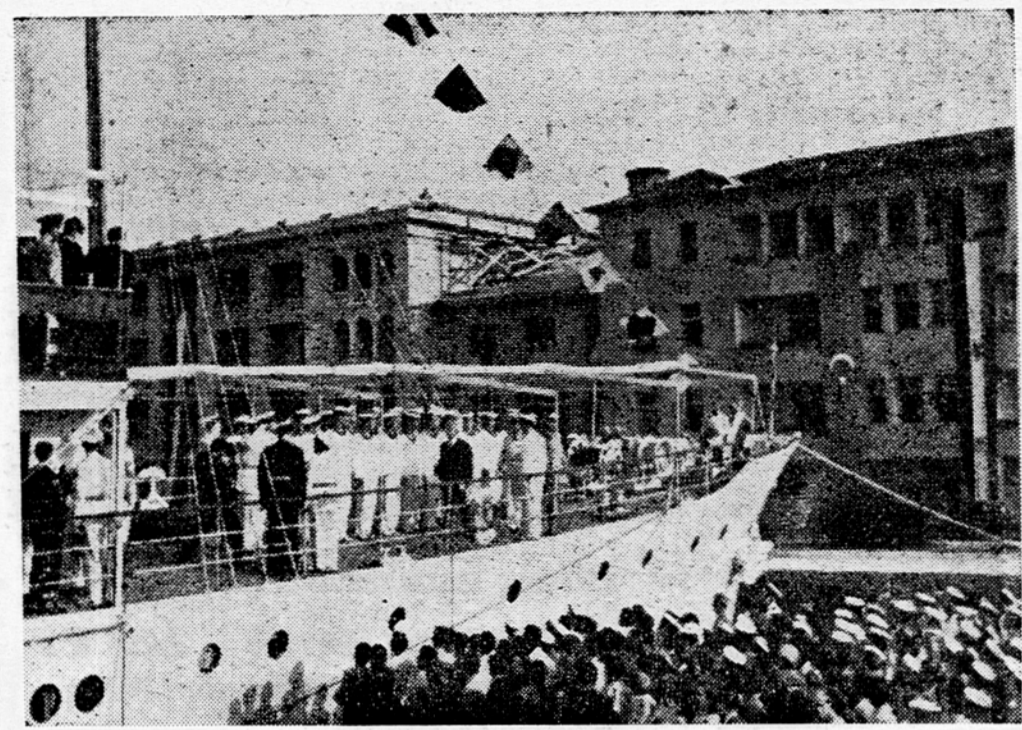
Brzojavka predsednika Bayara predsedniku republike Josipu Brozu Titu

Beograd, 10. sept. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je prejel od predsednika republike Turčije g. Dželala Bayara brzojavko naslednje vsebine: »V kratkem bom zapustil ozemeljske vode Jugoslavije. Rad bi izkoristil to priložnost, da izrazim vašo ekscelencijo globoko ganjenost, ki jo občutim ob veličastnih manifestacijah zanesljivega prijateljstva, o katerem sem se prepričal na vsej poti po Vaši državi. Gospostvo Vaše ekscelence in Vaše dražestne sprejeme mi bosta ostala v spominu kot primer, kako je mogoče velike slovesnosti združiti s preprostostjo in iskrenostjo. Dokaz resničnega prijateljstva med našima državama sem videl ne le v Vašem ljubeznivem

rodu razložil, da sem bil pričakovano globoko ljubezni, občudovanja in zaupanja, ki ga sam čutim do Jugoslavije. Želim izkoristiti to priložnost, da ponovno izrazim svoje prisrčne želje za osebno srečo Vaše ekscelence in Vaše ljubeznive sprejeme, kakor tudi za napredek in prosperiteto našega spoštovanega prijatelja in zaveznika Jugoslavije, katere pomemben napredek na vseh področjih sem imel srečo videti na lastne oči. — Dželal Bayar.»

Turški tisk o obisku predsednika Bayara

Ankara, 10. sept. (Tanjug). Turški časopisi so danes na vidnih mestih pričeli objavljati o končanem obisku predsednika Bayara v Jugoslaviji, skupno sporočilo v Brionov in izjavo g. Bayara na tiskovni konferenci. Časopisi objavljajo tudi poročila o bivanju predsednika Turške republike v Hrvaški in Sloveniji, navajajoč, da je ljudstvo povsod navdušeno pozdravljalo turške goste. Turški časopisi poročajo tudi, da so predsednika Turčije in njegovo spremljevalno delegacijo vse poti izredno lepo sprejeli ljudstvo, vse jugoslovanske orga-

Reviljo vojnih ladij Jugoslovanske vojne mornarice sta predsednik Bayar in predsednik Tito izvršila na jahti "Jadranka". Preden je "Jadranka" izplula na parado sta oba predsednika pregledala postrojeno posadko jahte

OZN na razpotju

Beograd, 10. sept. Zasedanje Generalne skupščine OZN, ki bo pričelo v New Yorku 21. septembra, smatrajo jugoslovanski politični krogi kot zelo zanimivo tako po problematiki, ki bodo na dnevnem redu, kakor tudi po okoliščinah, v katerih bo zasedanje. Smatrajo namreč, da bo to zasedanje v ozračju, ki ga karakterizira nov moment, o katerem bo Generalna skupščina morala voditi računa. Tu mislijo predvsem na dejstvo, da je predvsem v zadnjem letu še bolj prišla do izraza težnja pomirjanja mednarodne napetosti, zaradi česar so dami pogovori za mirno reševanje aktualnih političnih vprašanj in za nadaljnje utrjevanje mednarodnega sodelovanja. politični opazovalci vidijo v gotovih znakih stvarne razloge za to, da lahko z mnogo večjim optimizmom pričakujemo rešitev tudi takih aktualnih vprašanj kot je na primer vprašanje razorožitve. S tem v zvezi opozarjajo, da nekatere države že izjavljajo, da so zmanjšale svojo oborožitev. Ne glede na to, koliko so te izjave točne in osnovane, vsekakor pomenijo, da je v vprašanje zrela in da bo pač treba upoštevati razpoloženje svetovnega javnega mnajanja.

Pohvala Jugoslavije na seji izvršnega odbora UNICEF

New York, 10. sept. (Tanjug). Regionalni direktor UNICEF za Evropo Egger je pohvalil Jugoslavijo kot državo, ki je na zelo učinkovit način izkoristila pomoč te mednarodne organizacije. To izjavo je dal večer na seji izvršnega odbora UNICEF, ki bo na rednem letnem zasedanju pregledal dosedanje delo in delovni načrt za prihodnje leto. V poročilu o dosedanjem delu je rečeno, da je samo v prvi polovici letošnjega leta okrog 17 milijonov oseb prejelo pomoč od UNICEF, kar je velikanski napredek v primeri z lanskim letom.

Velesposlanik dr. Nikoliš odpotoval v Jugoslavijo

New Delhi, 10. sept. (Tanjug). Jugoslovanski velesposlanik v Indiji dr. Gorko Nikoliš je odpoštoval davi v Bombaj, od koder bo 13. t. m. odpotoval z ladjo v Jugoslavijo. Na postaji v Delhiju so se od jugoslovanskega velesposlanika, poslovlili zastopnik indijskega ministristva za zunanje zadeve in šef protokola, zastopniki diplomatskega zbora in osebje jugoslovanskega velesposlanstva. Navzoči so bili tudi zastopniki tiska. Predsednik Nehru je privedel večeraj velesposlaniku Nikolišu in njegovi spremljevalni poslovlilno kosilo, pri katerem je bila navzoča tudi predsednica Generalne skupščine OZN ga. Vidjaja Lakšmi Pandit.

Predsednik republike Jugoslovanski vojni mornarici

Brioni, 10. sept. Predsednik republike Josip Broz Tito je ob dnevu Jugoslovanske vojne mornarice napotil komandi Jugoslovanske vojne mornarice v Splitu naslednjo brzojavko: »Ob obletnici ustanovitve vojne mornarice nove socialistične Jugoslavije pošiljam tople čestitke tovarškim borcev, podoficirjem, oficirjem in admiralom z željo, da bi dosegli čim večje uspehe pri krepitvi naših pomorskih obrambnih sil. Izpopolnjujte se pri obvladovanju pomorske vojne tehnike in borbenih spretnosti za dosego čim višje stopnje obrambne sposobnosti za očuvanje naših morskih meja. Dostojem sem imel večkrat priložnost videti izredno požrtvovalnost in prizadevanje borbenega in komandnega sestava naše vojne mornarice pri izvrševanju zelo težkih nalog. Želim, da te vrline gojite še naprej in da jih prenašate na nove generacije, ki bodo prišle v našo mornarico. Bodite še naprej neutrudni pri izpopolnjevanju in oblikovanju vojne mornarice v nedosegljivega branice meja našega Jadrana! Prav tako pošiljam tople čestitke tudi vsem pripadnikom naše civilne mornarice in vsem delovnim kolektivom naših ladjedelnic z željo, da z uspehom izvršujejo svoje napore naloge za srečo naših narodov.«

Zaključek sestanka jugoslovansko-egiptovske mešane komisije

Beograd, 10. sept. Po obvestitvi Jugopresa je sestanek jugoslovansko-egiptovske mešane komisije, ki se je pred nekaj dnevi začel v Beogradu, končan s podpisom skupnega protokola. Iz Beograda je egiptovska delegacija odpotovala na zagrebški veleposlanstvo, nato pa bo obiskala nekatere jugoslovanske objekte.

Veletit pri Edenu

London, 10. sept. (AFP). Britanski minister za zunanje zadeve je danes sprejel jugoslovanskega velesposlanika v Londonu Vladimira Veletita. Kakor se je zvedelo iz po navadi dobro obveščenih krogov, je Eden z Veletitom govoril o splošnem mednarodnem položaju, zlasti pa o možnostih za rešitev tržiškega vprašanja.

Prihod novega indijskega velesposlanika

Beograd, 10. sept. V drugi polovici septembra bo prispel v Beograd novoimenovani indijski velesposlanik v Jugoslaviji g. Radžesvara Dajal, dosedanji stalni predstavnik Indije v OZN. Zamenjal bo g. Binaja Randžasa Sena, ki je bil akreditiran tudi v Italiji in je imel stalen sedež v Rimu.

Predstavniki vojne mornarice pri predsedniku Titu

Brioni, 10. sept. Delegacija pripadnikov Jugoslovanske vojne mornarice je opoldne čestitala predsedniku republike in vrhovnemu komandantu obojnih sil FLRJ maršalu Josipu Brozu Titu ob 12. obletnici ustanovitve vojne mornarice nove Jugoslavije. V prisotnosti podpredsednika zveznega izvršnega sveta Rodoljuba Čolakovića, državnega podsekretarja za zunanje zadeve dr. Aleša Beblerja, generalnega sekretarja predsednika republike dr. Jožeta Vilfanja in načelnika kabineta vrhovnega komandanta general-majorja Miloša Šumonje je v imenu delegacije pozdravil maršala Tita s krajšim prisrčnim govorom komandant Jugoslovanske vojne mornarice viceadmiral Mate Jerkovič. Čestital mu je k prazniku in ga naprosil, naj sprejme darila, ki so mu jih pripravili pripadniki mornarice: model stare dubrovniške ladje, album s slikami s poti v Turčijo in Grčijo ter v lesorezu prikazano jadrnico na morju, delo nekega oficirja mornarice. Maršal Tito se je prisrčno zahvalil za čestitke in darila ter zaprosil viceadmirala Jerkovića, kontraadmirala Bogdana Pecotića in Ljuba Trutca, kakor tudi ostale člane delegacije, naj sporoče njegove pozdrave in najbolje želje vsem pripadnikom mornarice ob današnjem prazniku. Potem, ko se je nekaj časa zadržal v razgovoru s člani delegacije, je maršal Tito pridržal goste na kosilu, ki so mu poleg že omenjenih osebnosti prisostvovali tudi drugi poveljniki.

Osrednji vprašanja današnje razprave - promet in gozdarstvo

Kljub večji uporabi amortizacijskih sredstev in povečanju bruto investicij za naš promet — vse potrebe našega prometa še vedno ne bo možno zadovoljiti — Naperi naših železničarjev zaslužijo vse priznanje

(Od našega beogradskega dopisnika.) Beograd, 10. sept. Na koncu razprave o prometu v naslednjem letu, kakor ga predvideva načrt državnega plana FLRJ za 1955. leto, je gospodarski odbor zveznega zbora danes osnoval pododbor, ki bo skupaj s strokovnjaki proučil do izdelave predloga družbenega plana za prihodnje leto vprašanje našega celotnega prometa v prihodnjem letu. Pododbor bo poskušal proučiti tudi načrt desetletnega perspektivnega razvoja prometa pri nas, kar pa bo verjetno lahko napravil samo deloma, ker perspektivni plan razvoja prometa še ni dokončno fiksiran. V pododbor so izvoljeni ljudski poslanci Zoran Polić, Ljubo Babić, Vicko Krstulović, Šotil Pal, Jelfa Šćepanović in Blagoje Popov. Odbor je danes dopoldne zaključil tudi predhodno razpravo o gozdarstvu. Osrednje vprašanje je bilo, kako očuvati gozd in kako se lahko najbolj varuje pri izkoriščanju gozdov. Poverjenik zveznega izvršnega sveta ing. Milun Ivanović in strokovnjak zveznega izvršnega sveta ing. Stjepan Čurić sta razložila članom odbora sedanja položaja naših gozdov in perspektive našega gozdnega gospodarstva. Računajo, da bosta sečnja in prirastek naših gozdov vsklajena v 1962. letu. Strokovnjak zveznega izvršnega sveta za promet ing. Suvajdžić je članom odbora za gospodarstvo zveznega zbora povedal nekaj številki o planirani amortizacijskih sredstvih. Bruto investicije za naš promet bi na ta način bile v letu 1955 za 2 milijardi 400 milijonov dinarjev večje kot letos. To so velike vsote, toda potrebe našega prometa so še mnogo večje kot so razpoložljiva sredstva. Posebno velja to za železnice, ki imajo v celotnem prometu večji delež kot ves ostali promet skupaj. Vozni park je na železnicah, kot smo že večkrat poročali, zastarel in v slabem stanju in so samo za najnujnejša popravila potrebna ogromna sredstva, ki jih železnice nimajo. Samo za nujna popravila 8000 tovornih vagonov in za popravilo 36 potniških vagonov je potrebno 4 milijarde dinarjev. Teh pa železnice nimajo oziroma bi jih lahko vzele samo iz amortizacijskega sklada odnosno njegovega dela, ki je namenjen za zamenjavo. V tem primeru bi jim ostalo za zamenjavo opreme 2 milijardi 300 milijonov dinarjev, potrebno pa jim je v ta namen 15 milijard

Razprava v odboru za gospodarstvo Zbora proizvajalcev zvezne ljudske skupščine

Beograd, 10. sept. Glavno vprašanje na današnji seji odbora za gospodarstvo zbora proizvajalcev je bilo vprašanje cen industrijskih izdelkov. V razpravi o vrsti industrijskih panog se je stalno ponavljalo vprašanje, zakaj rastejo cene izdelkov in ljudski poslanci so zahtevali odgovor na to vprašanje od predstavnika zveznega zavoda za planiranje. Predstavniki zveznega zavoda za planiranje so podudariili, da je skok cen posledica monopolističnega položaja mnogih proizvodnih podjetij, posebno v strojni industriji ter posledica povečanja povpraševanja, ki ga industrija ni v stanju zadovoljiti, kar velja n. pr. za tekstilno industrijo. Vprašanje kooperacije industrijskih podjetij, posebno v strojni industriji in kovinski predelovalni industriji, je bilo drugo vprašanje, na katerega so člani odbora v svoji razpravi opozorili. Poudarjena je bila potreba po preorientaciji proizvodnje teh industrijskih panog. Razen proizvodnje investicijske opreme se bo morala ta industrijska panoga orientirati tudi na izdelavo novih strojev za vrsto industrijskih panog, katerih strojni park je izrabljen. Pri tekstilni industriji so člani odbora dejali, da se je treba bolj orientirati na domače surovine in s tem v zvezi postavili tudi vprašanje pravilne politike cen domačih surovin, da bi bili kmetje stimulirani

gozdnih poti. Sedaj je v tem pogledu stanje neustrežno. Na tisoče kilometrov cest imamo pri nas 2,2 km gozdnih poti, medtem ko jih ima Francija 10 kilometrov, Švica pa celo 57 km. Vzporedno s tem bo povečano tudi pogozdovanje, predvsem s topoli, ki hitro rastejo. Sredstva za to se bodo dobila iz sklada za napredek gozdarstva, ki bodo sedaj osnovani. V te sklade se bodo stekali dohodki od prodaje lesa na panju, gozdnih taks in drugih lokalnih dohodkov. Precejšen del razprave o gozdarstvu je bil posvečen vprašanju našega tržišča za lesom. Za stabilizacijo tega tržišča predvideva plan uvedbo progresivnega davka na rezano hlodovino (jelkovo in smrekovino) in določitev najvišjih cen lesa na panju. Mnogi ljudski poslanci so bili mišljenja, da bi bilo bolje pustiti, da se cene lesa na panju svobodno formirajo, da pa se določijo najvišje cene rezanega lesa. Predsednik odbora tov. Milentije Popović je zaključil razpravo z ugotovitvijo, da ostaja ta problem odprt, da pa je nujno, ki bodo proizvajalci razno blago, ki bo zamenjavalo les itd. V cilju izboljšanja izkoriščanja gozdov, predvsem pa zaradi varčevanja že izrpanih rezerv, bo povečana izgradnja

za večjo proizvodnjo. Najbolj vprašanje na današnji seji odbora za gospodarstvo zbora proizvajalcev je bilo vprašanje cen industrijskih izdelkov. V razpravi o vrsti industrijskih panog se je stalno ponavljalo vprašanje, zakaj rastejo cene izdelkov in ljudski poslanci so zahtevali odgovor na to vprašanje od predstavnika zveznega zavoda za planiranje. Predstavniki zveznega zavoda za planiranje so podudariili, da je skok cen posledica monopolističnega položaja mnogih proizvodnih podjetij, posebno v strojni industriji ter posledica povečanja povpraševanja, ki ga industrija ni v stanju zadovoljiti, kar velja n. pr. za tekstilno industrijo. Vprašanje kooperacije industrijskih podjetij, posebno v strojni industriji in kovinski predelovalni industriji, je bilo drugo vprašanje, na katerega so člani odbora v svoji razpravi opozorili. Poudarjena je bila potreba po preorientaciji proizvodnje teh industrijskih panog. Razen proizvodnje investicijske opreme se bo morala ta industrijska panoga orientirati tudi na izdelavo novih strojev za vrsto industrijskih panog, katerih strojni park je izrabljen. Pri tekstilni industriji so člani odbora dejali, da se je treba bolj orientirati na domače surovine in s tem v zvezi postavili tudi vprašanje pravilne politike cen domačih surovin, da bi bili kmetje stimulirani

Vremenska napoved za soboto: Pretežno lepo vreme z delno oblačnostjo.

Tako se razvija socialistično obrtništvo

Novo delavnice obrtnega podjetja »Instalacija« v Ljubljani bodo zaposlovala 200 do 250 delavcev

Komaj leto dni je minilo, ko so pričeli sredi polja za Bežigradom nad Ljubljano kopati delavci »Me-grada« po načrtih inž. Bohinjca temelje za nove delavnice obrtnega podjetja »Instalacija«. Le še nekaj dni je treba opraviti in konec meseca se bodo delavci omenjenega podjetja, ki ima sedaj svoje prostore na dveh mestih, v Slomškovi in na Miklošičevi cesti, lahko preselili v nove svetle delavnice.

Sodobno urejenih podjetij smo zgradili po vojni veliko število. Tudi pisanege je bilo o ureditvah naših industrijskih obratov že toliko, da menda ni človeka, ki mu ne bi bila vsaj po opisih in po pripovedovanju znana svetla notranost naših tovarn, če že sam ne dela v takem sodobnem obratu. Ne bo pa odveč, če nekoliko opišemo te delavnice, da bomo dobili vsaj približno sliko o tem, kakšne bodo naše bodoče obrtniške delavnice, če še sploh lahko govorimo o obrtništvu pri tako velikem obratu, kakor bo že konec meseca podjetje »Instalacija«, ki bo zaposlovalo v novih prostorih čez 200 delavcev.

Pri gradnji omenjenih novih delavnic smo mislili prav na vse; inž. Bohinjca je izdelal načrte po naših sugestijah in pripombah — mi je pripovedoval tov. Kristan, direktor »Instalacije«, ko sva vstopila v prvo veliko dvorano, zlakovano z lesenimi kockami in zastekleno v vsej svoji dolžini. To bo velika montažna delavnica. Poleg nje je strojnica, kamor bodo preselili obdelovalne stroje. Skladišče v dveh nadstropjih je ločeno tako, da bodo varno shranjene kopalne kadi, umivalniki in drugi občutljivi predmeti, ki se lahko pokvarijo ali strepi. V zgornje prostore skladišča so speljana dvigala. Sosedni prostor, ki sega skozi dva nadstropja, je bunker, v katerem bo shranjeno 50 ton oglja. Iz enega oddelka stopava v drug oddelk, vsi so takorekoč pod eno streho, in že sva na drugi strani tega četverkotja, v obliki katerega so razporejeni prostori. Tu je velika kleparska delavnica, v kateri bo prostora za 50 ljudi, ki bodo izdelovali stavbne ornamente in galanterijske kleparske izdelke. In še nek manjši oddelk: prostor za gladkimi betonskimi stenami, kjer bodo izdelke kleparske delavnice preizkušali pod vodnim pritiskom s posebnimi napravami do 15 atmosfer pritiska.

Velik obisk na okrajni gospodarski razstavi v Ptuj

Ptuj, 10. sept. Ob koncu prvega tedna je tretjo okrajno gospodarsko razstavo v Ptuj obiskovalo nad 43.000 domačih in tujih gostov. Med tujimi obiskovalci je bila tudi skupina jugoslovanskih izseljencev iz Trsta in Francije, ki so se o razstavi zelo pohvalno izrazili. V četrtek so obiskali razstavo mariborski obrtniki in gostinska zbornica za mariborsko okolico. Obrt je narveč poleg kmetijstva na letošnji razstavi močno zastopana.

Na splošno so obiskovalci z razstavo zadovoljni. Z očitnim zanimanjem ogledujejo razstavne prostore s kvalitativnimi izdelki ptujске industrije, obrti in kmetijstva. Poseben

podarek razstave je na kmetijstvu, ki ne nastopa samo kot razstavljavec, temveč tudi svetuje. S tem namenom je na razstavi tudi edini gost Agrotehnik, ki s svojimi stroji privlači zanimanje številnih kmetovalcev. Med obrtniškim izdelki ljudje najbolj zanimajo pohištvo novih sodobnih oblik. Razstavni uspehi prikazati ptujski okraj v vsej njegovi pestri ustvarjalnosti. To najzgovorneje potrjuje lep obisk v prvem tednu. Prav tako so zabeležili velik obisk v teh dneh ptujski muzeji, saj tu obiskovalci ne zamujajo ugodne priložnosti za ogled zgodovinskih znamenitosti mesta.

J. P.

PRED RAZSTAVO BREZALKOHOLNIH PIJAC

Vse možnosti za razvoj industrije osvežujočih in hranilnih brezalkoholnih pijač

Ljubljana, 10. sept. V navzočnosti dr. Jožeta Potrča, predsednika komisije za borbo proti alkoholizmu pri centralnem odboru Rdečega križa Jugoslavije, je imel odbor za prireditev razstave brezalkoholnih pijač, ki bo v Ljubljani od 2. do 11. oktobra, tiskovno konferenco z novinarji. Problemi, ki jih je nakazal tov. Potrč ter statistični podatki, ki so jih dali navzoči tovarši, so jasno osvetlili problem alkoholizma, kot družbeni problem, ki ga je treba zagrabiti pravilno in na pravi način. Pri tem bo moral tudi tisk odigrati svojo vlogo.

Eden od načinov borbe proti alkoholizmu pa je nedvomno tudi pospeševanje proizvodnje brezalkoholnih pijač. Danes imamo le pet tovarn, ki proizvajajo brezalkoholne pijače, med katerimi je le ena, in sicer Tovarna sadnih sokov v Celju, ki proizvaža izključno sadne sokove, medtem ko je drugim proizvodnja brezalkoholnih pijač le po-

stanska proizvodnja. Danes imamo že nekoliko več možnosti, da se ta industrija razvije. Za proizvodnjo brezalkoholnih pijač vlada pri naših podjetjih veliko zanimanje, saj je prijavilo že 15 podjetij svojo udeležbo na ljubljanski razstavi, poleg tega pa tudi več podjetij iz inozemstva, iz Avstrije in Holandije, kar bo dalo tej razstavi mednarodno obseležje.

stanski naših obrtnikov vseh sektorjev, toda dosežani ukrepi stanja niso izboljšali. To je torej zgradba, ki je zrasla v pičlem letu na podaljšku Kamniške ulice za Bežigradom. Ne bo več dolgo osamljena: od mesta

sem se ji že približujejo novi objekti »Karuselije«, odstran proga pa ji je meja Litostroj. S svojo zmogljivostjo bo »Instalacija« lahko izpolnila velike naloge, saj je vsem znano, kako veliko povpraševanje je po instalaterskih delih in uslugah, od najmanjših popravil po stanovanjih do vseh mogočih toploin, vodovodnih in drugih napeljav v novih zgradbah.

-da

stanska proizvodnja. Danes imamo že nekoliko več možnosti, da se ta industrija razvije. Za proizvodnjo brezalkoholnih pijač vlada pri naših podjetjih veliko zanimanje, saj je prijavilo že 15 podjetij svojo udeležbo na ljubljanski razstavi, poleg tega pa tudi več podjetij iz inozemstva, iz Avstrije in Holandije, kar bo dalo tej razstavi mednarodno obseležje.

Novo moderna potniška ladja za obalno plovo

Ladjedelnica »Split« v Splitu bo 15. t. m. splovila novo-zgrajeno moderno potniško motorno ladjo za obalno plovo »Karlovec«, ki bo pripadala pristanišču Reki, Svečanosti bodo prisostvovali predstavniki ljudskega odbora mesta Karlovca, katerega ime nosi ladja. To je prva od treh ladij tipa P-03, ki jih gradi ladjedelnica »Split« za potrebe jadranske linijske plovo. Ostali dve ladiji, katerih ena se bo imenovala »Ohrid« in bo pripadala pristanišču Dubrovnik, druga pa »Valjevo« in bo pripadala Splitu, bosta tudi kmalu končani. Ladje bodo lahko sprejele 300 potnikov in 15 ton tovarne. Grajene so iz jekla in aluminija in imajo diesel motorje nemške jakosti 45 KS, tako da bodo dosegle brzino 12 do 13 vozlov na uro. Ladje so grajene po sodobnih predpisih in zato jim je bil odobren I. A razred za plovo po Jadranskem morju.

L. M.

Tuji funkcionarji na odhodu v Dubrovnik

V Dubrovniku sta na enomesečnem odmoru g. Hodgkinson podpredsednik britanske občine Cowentry in g. Pier Armand, glavni sekretar francoske turistične agencije. Slednji bo po povratku v Francijo objavil vrsto reportaž o jugoslovanskem turizmu in izdal turistični vodič po Jugoslaviji.

L. M.

Letos je organizacijo teh tečajev prevzela pionirska čitalnica. V ta tečajja je že zdaj vpisano veliko število otrok. V čitalnici bodo tudi filmske predstave, ki bodo v tem mesecu dvakrat tedensko. Prva bo v torek, 14. septembra ob 17.30, druga pa naslednji dan ob 10. uri.

Gotovo vas bo, otroci zanimalo, kaj boste videli na filmskem platinu. Videli boste film o kukavcih, kako znese jajca v tuje gnezdo, seznanili se boste z življenjem ščuke, roparice v naših rekah, poučeni boste o tem, kaj je treba storiti, če vas ptič kad ali moku itd. Imeli bodo tudi razgovore z mladinskimi pisatelji, ali s tovariši, ki jih bodo postopoma uvajali v kulturno in javno življenje. To je prva čitalnica te vrste v Sloveniji. V Jugoslaviji že obstajata dve pionirski čitalnici in čitalnici, in sicer v Beogradu in Zagrebu. Obiski otrok v te njihove ustanove so številni in zadovoljlivi. V zagrebški čitalnici je poseben uspešen literarni krožek, saj bi lahko otroci s svojimi literarnimi ilustriranimi prispevki napolnili že precej debelih knjig.

Tudi v tujih državah ima vsako večje mesto otroške knjižnice in čitalnice in je tako delo z otroci v tujini že stvar daljše dobe. V Münchnu n. pr. je UNESCO uredila vzorno mednarodno mladinsko biblioteko z okoli 8.000 knjigami v 23 jezikih. V knjižnici so razen pončnih filmskih predstav tudi redna predavanja o kulturni problematiki, kot n. pr. mladinski pisatelj Erich Kästner bere svojega »Emila in detektiva«, nadejajo se redna razpravljanja z mladino o politični tematiki kot na primer o vojni in miru, nacionalnem in patriotizmu itd. Tu so tudi stalne razstave otroških risb, otroške in mladinske gledališke predstave in še mnogo drugega. Ljubljanska pionirska čitalnica se bo morala seveda prilagoditi našim razmeram. V okviru ljudske univerze sta bila že lani risarski in plesni tečaj za otroke, za katereja je bilo veliko zanimanja.

stankih naših obrtnikov vseh sektorjev, toda dosežani ukrepi stanja niso izboljšali. To je torej zgradba, ki je zrasla v pičlem letu na podaljšku Kamniške ulice za Bežigradom. Ne bo več dolgo osamljena: od mesta

sem se ji že približujejo novi objekti »Karuselije«, odstran proga pa ji je meja Litostroj. S svojo zmogljivostjo bo »Instalacija« lahko izpolnila velike naloge, saj je vsem znano, kako veliko povpraševanje je po instalaterskih delih in uslugah, od najmanjših popravil po stanovanjih do vseh mogočih toploin, vodovodnih in drugih napeljav v novih zgradbah.

-da

stanska proizvodnja. Danes imamo že nekoliko več možnosti, da se ta industrija razvije. Za proizvodnjo brezalkoholnih pijač vlada pri naših podjetjih veliko zanimanje, saj je prijavilo že 15 podjetij svojo udeležbo na ljubljanski razstavi, poleg tega pa tudi več podjetij iz inozemstva, iz Avstrije in Holandije, kar bo dalo tej razstavi mednarodno obseležje.

stanska proizvodnja. Danes imamo že nekoliko več možnosti, da se ta industrija razvije. Za proizvodnjo brezalkoholnih pijač vlada pri naših podjetjih veliko zanimanje, saj je prijavilo že 15 podjetij svojo udeležbo na ljubljanski razstavi, poleg tega pa tudi več podjetij iz inozemstva, iz Avstrije in Holandije, kar bo dalo tej razstavi mednarodno obseležje.

stanska proizvodnja. Danes imamo že nekoliko več možnosti, da se ta industrija razvije. Za proizvodnjo brezalkoholnih pijač vlada pri naših podjetjih veliko zanimanje, saj je prijavilo že 15 podjetij svojo udeležbo na ljubljanski razstavi, poleg tega pa tudi več podjetij iz inozemstva, iz Avstrije in Holandije, kar bo dalo tej razstavi mednarodno obseležje.

Britanski veleposlanik obiskal zagrebški velesejem

Zagreb, 10. sept. Popoldne je obiskal zagrebški velesejem britanski veleposlanik v Beogradu sir Iwo Malet v spremstvu britanskega generalnega konzula v Zagrebu. Velesejem sta obiskala tudi norveški poslanik Francis Irgens in holandski poslanik Henria A. Helb. V prvih šestih dneh je zagrebški velesejem obiskalo 104.000 ljudi iz države in inozemstva.

Izvoljeni so delegati za II. kongres ZK Črne gore

Titograd, 10. sept. Za II. kongres Zveze komunistov Črne gore, ki bo 20. oktobra, je bilo na okrajnih konferencah izvoljenih 211 delegatov. Kongresu bodo prisostvovali tudi številni gostje iz drugih republik in predstavniki kulturnega ter javnega življenja Črne gore. Referat o nadaljnjih nalogah Zveze komunistov v republiki bo na kongresu imel sekretar CK tov. Blaža Jovanovič.

Pedesetletnica vojnega muzeja v Beogradu

Beograd, 10. sept. Vojni muzej JLA v Beogradu praznuje te dni 50-letnico svojega obstoja. Ob tej priložnosti obiskujejo člani muzeja mnoga mesta v naši državi in v posameznih podjetjih ter ustanovah pripravljajo predavanja iz raznih področij muzejske dejavnosti. V domu JLA v Beogradu je bila odprta razstava o zgodovini vojnega muzeja, kasneje pa bo odprta tudi razstava orožja, ki je bilo izdelano v partizanskih delavnicah.

Končano je snemanje umetniškega filma »Ešalon dr. M.«

Beograd, 10. sept. Ekipa snemalcev beogradskega filmskega podjetja »Ufuz« je 8. t. m. končala snemanje umetniškega filma »Ešalon dr. M.« Zadnji prizori so bili snemani v Rugovki pečini pri Peči, ostali pa v peštrih predelih Prilepa, Vučitrna, Prizrena in Velesa. V filmu so obdelali dogodki iz bojev Narodnoosvobodilne vojske 1945. leta proti ostankom belistov, protibanknih orožarjev in kosovsko-metohijski oblasti.

Pred praznikom na OSTROŽNEM

Prisrčni sprejemi v hrvatskih vaseh

Varaždin, 10. sept. Povsod, koder potulja XIV. divizije, doživlja nepopisno prisrčne in navdušene sprejeme. Vsa pričakovanja je presegel sprejem v Dubrovščaku, kamor je potulja prispela v četrtek. Še pred vasjo je borca pozdravil velik slavolok. Dekleta in pionirki v slikovitih narodnih nošah ter ostalo prebivalstvo je sprejelo potuljo prav tako kot leta 1944, ko je XIV. div. utrujena in premražena po 50 kilometrov dolgem maršu od prebivalstva te vasi dobila novih moralnih in materialnih moči za svoj nadaljnji pohod. Vaščani so potuljo privedli mirno, na katerem jo je pozdravil predsednik Zveze borcev Dubrovščaka Josip Mustač. Prebivalstvo je zaplesalo narodne plesne in prepevalo partizanske pesmi. Komisar Janošek je borcem te vasi, ki so se udeležili pohoda XIV. div. izročil spom. knjige, materi padlega borca L. Stefančiča pa Titovo sliko in 5.000 dinarjev gotovine. Oddolžil se je tudi organizaciji Zveze borcev in ji izročil za otroke padlih borcev 10.000 dinarjev. Težko je bilo slovo iz te vasi, kjer so vaščani dolgo zadrževali potuljo.

V četrtek zvečer ob 20. uri je potulja prispela v Varaždin, kjer so jo pozdravil predsednik ljudskega odbora Josip Donubrovčič in vsi prebivalci. Borcem je bila prirejana svečana večerja, kjer so bile izmenjane zdravice. Tudi tu je komisar obdaril bivše borce spominskimi knjigami in za otroke padlih borcev izročil 10.000 din.

Včeraj ob 12.45 pa je potulja prispela v Varaždin, kjer so jo sprejeli delovni kolektivi, vojaška godba in kjer jih je pozdravil načelnik garnizije, ki nosi ime »XIV. divizija Borisa Kidriča«. V imenu kalniških borcev pa je potuljo pozdravil komisar kalniške brigade. Varaždinska garnizija je priredila potulji kosilo. Tudi tukaj so bile izmenjane prisrčne zdravice. Ob tej priložnosti je komandant XIII. brigade pozdravil XIV. divizijo v Varaždinu in ji izročil zastavo, ki jo je izdelala tovarna Pletenina v Ljubljani. To zastavo sejanje XIV. divizije bo ponesla potulja na Ostrožno.

Nad 5000 Kranjčanov na Ostrožno

V pripravah za Ostrožno tudi Kranjčani ne zaostajajo. Doslej se je prijavilo že nad 4.300 ljudi, polovico manj pa je prodanih spominskih značk. Značke je odkupilo le sedem podjetij, medtem ko jih ostala še niso dvignila. Zato je tudi toliko manj prodanih značk kakor pa je prijavljencev. Po vseh podjetjih in ustanovah so organizirani pripravljalniki odhodi, ki bodo na svojem področju izvedli vse potrebne priprave v zvezi s proslavo. Posamezni kolektivi oziroma tovarne bodo imele celo svoje vlake, tako na primer Tiskanina, Iskra in Imteks. Za ostale udeležence bodo vozili skupni posebni vlaki, kamioni in avtobusi. Za invalide iz Kranja so namenjeni trije avtobusi.

Pripravljalniki odbor pri mestnem odboru Kranju, ceni da bo vseh udeležencev iz Kranja nad 5.000. Proslave se bo udeležilo tudi okoli 400 preživelih borcev Kokrškega oddela.

Partizanska potulja osmiš prvoborcev Kokrškega oddela se bo udeležila proslave po dvodnevnem pohodu, v katerem bodo obiskali partizanske vasi. Ob tej priložnosti bodo obdarovali naše zaslužne aktiviste in partizanske otroke. Potulja bo šla proti Ostrožnemu izpod Storžiča po starih partizanskih poteh.

Iz Kopra jih gre nad 1000

Velikega praznika štajerskega ljudstva na Ostrožnem se bo po predvidevanjih udeležilo nad 14.000 ljudi iz tolminskega, goriškega, sezanskega, postojskega in koprškega okraja. Samo iz Kopra bo odpotovalo na Ostrožno okoli 1.000 oseb, ogromno pa je zanimanje tudi v Izoli in drugih krajih okraja.

Poseben žig za Ostrožno

Za proslavo na Ostrožnem je DPT izdala poseben žig, s katerim bodo žigosali razglednice in drugo pošto na samem prireditvenem prostoru. V ta namen je prireditveni odbor postavil pet paviljonov,

Včera in danes

Beograd, 10. sept. V Jugoslavijo bo 20. septembra prispelo 13. prosvetnih delavcev iz Frankfurt a. M. Meini (Zahodna Nemčija), ki jih po sporazumu z jugoslovanskimi učiteljskimi in profsorskim združenji pošilja evropska organizacija za izmenjavo prosvetnih delavcev. Obiskali bodo Ljubljano, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Dubrovnik in Split.

Jugoslovanski otroci so se vrnili iz Anglije

Beograd, 10. sept. V četrtek zvečer se je iz Velike Britanije v Beograd vrnila skupina 25 dečkov in deklic, otrok padlih borcev, ki so bili tri mesece na letovanju kot gosti angleških družin v Enfieldu pri Londonu.

Jugoslovanska potniška ladja je prvič po vojni odplula na Dunaj

Beograd, 10. sept. Davi je iz beogradskega pristanišča prvič po drugi svetovni vojni odplula na Dunaj jugoslovanska potniška ladja. Z ladjo »Beograd«, ki bo pripeljala na Dunaj 12. septembra jutraj, potuje na

V koprskem okraju tri komune?

Razprava o komunah in komunalni skupnosti — bodoči družbeni ureditvi naše socialistične družbe — je v Sloveniji in po vsej Jugoslaviji zelo živahna, enako pa je tudi zanimanje v koprskem okraju, ki je bil po ustanovitvi osrednje komisije med prvimi, ki je začel z delom na tem področju. Obrnili smo se zato na člana komisije za koprski okraj, višjega javnega tožila tov. Staneta Furjanca, ki nam je povedal nekaj glavnih misli o bodočih komunah in komunalni skupnosti v koprskem okraju. Komisija, ki ji je poverjena naloga študija o vprašanji komun v koprskem okraju, je razdeljena na razne sekcije. Te pripravljajo material o gospodarski analizi, socialni in nacionalni strukturi, o geografsko-prometni ureditvi, o kadrovskem vprašanju itd. Na osnovi vseh teh podatkov bo komisija nato sestavila statut bodočih komun in komunalne skupnosti. Pri delu upošteva komisija v prvi vrsti, da je koprski okraj del ostalega primorskega ozemlja in povezan s sezanskim, postojskim in drugimi okraji. Perspektiva novih komun naj bo prvotno gospodarsko-politična enota, vprašanje delitve po teritoriju pa je drugovrstno. Po mnenju komisije naj bi bile v koprskem okraju tri komune, in sicer: Koper, Izola in Piran, zato, ker so te enote ekonomsko-politično že utrjene in imajo že svojo bazo, kjer se lahko razvija samouprava. Komisija misli, da je mogoča bodoča komuna in komunalna skupnost na teritoriju, ki naj bi obsegal Koper, del postojskega in del sezanskega okraja ter usmerja na tej širši bazi svoje delo.

ŠTAJERSKA V BORBI

(8. slika za naš nagradni natečaj)

Lepi kraj, ki ga kaže ta slika, je bil pomembna priča kulturnega delovanja štajerskih partizanov IV. operativne cone, kulturna ekipa v tem kraju je združila v svojih vrstah tudi popolno rudarsko godbo »Zarja« iz Trbovelj, godbo iz Senovega, orkester itd. — Septembra 1944 je bila v tem kraju razstava fotografij Jožeta Petka Partizanski kulturni delavci so poirtvovalno posredovali borcem in ljudstvu na osvobojenem ozemlju kolikor mogoče kvalitetne kulturne prireditve.

Kateri kraj predstavlja zgornja slika?

Opozorilo: vseh 10 slik dostavite skupaj.

OB ROBU DOGODKOV

Britanija skuša posredovati

Napovedano potovanje ministra Edena so v glavnem sprejeli ugodno, vendar pa kot poskus, da bi Britanija utrdila svoj položaj razsodnika, sama pa ostala ob robu evropskih problemov

Pariz, 10. sept. (AFP). Napovedano potovanje britanskega ministra za zunanje zadeve Edena so v Parizu sprejeli ugodno. V francoskem glavnem mestu so vedno menili, da bi bilo zaželjeno obravnavanje raznih gledišč, kar naj bi dosegli z Edenovim potovanjem. Hkrati izražajo zadovoljstvo, da se bo Edenovo potovanje končalo v Parizu, ker bo to nedvomno omogočilo pregled stališč, ki jih bodo izrazili razni ministri za zunanje zadeve Edenu med njegovim obiskom.

Eden potuje

V britanskem zunanjem ministertvu poudarjajo, da odločitev Anthonyja Edena, da bo odpotoval na evropsko celino, da bi se sestal z zunanjimi ministri Belgije, Nizozemske, Luksemburga, Zahodne Nemčije, Italije in Francije, ni tako nenadna. Britanski zunanji minister bo skušal na svoji poti izmenjati stališča z evropskimi zunanjimi ministri, da bi lahko nato pripravil britanske predloge za konferenco devetih držav (sest držav EOS, ZDA, Velika Britanija in Kanada), ki bo konec septembra.

Po mnenju določenih opazovalcev je prvotni načrt britanske vlade za konferenco osemih držav propadel zaradi programa, ki ga je objavila bonnska vlada takoj po odhodu EOS. Po mnenju istih opazovalcev bi bile mogle zahtevati Adenauerjevo povzročiti resno krizo med Parizom in Bonnomo, ker jih tolnačijo tako, da je Adenauer hotel izkoristiti položaj in izzvati ZDA, da bi v ozračju nenaklonjenosti Franciji izvedle svoje prejšnje obljube Nemčiji. To krizo je preprečil britanski predlog za konferenco osemih držav in pa to, da Pariz na Adenauerjeve izjave ni preveč ostro reagiral.

Menijo, da bi Velika Britanija sedaj najraje videla, da bi Nemčijo z določenimi zagotovili sprejeli v NATO. Obenem pravijo, da London ni več za izvedbo bonnskih konvencij, ki govorijo o omejeni suverenosti Zahodne Nemčije, ker so konvencije vezane s pogodbo o EOS, ki sedaj ne obstoja več.

Komentatorji v zahodnih glavnih mestih pričakujejo, da bo potovanje E. Edena bolj plodno kot so bile britanske demarše zadnjih dni, pri čemer poudarjajo, da bo potoval v drugačni atmosferi ter da bo k njegovemu uspehu pripomoglo tudi to, da morebitne rešitve, ki naj bi zamenjale EOS, ne bodo dali tako na široko v javnosti.

Varnostni svet

Varnostni svet OZN razpravlja danes pod predsedstvom kolumbijskega delegata Urrutia o ameriški pritožbi zaradi sestrelitve ameriškega patrolnega letala nad Japonskim morjem. Zaradi tega incidenta so ZDA že poslale Sovjetski zvezi protestno noto, ki pa jo je le-ta zavrnila in odgovorila s svojo. O tem, kako je prišlo do incidenta in kdo ga je zakrivil, se lahko samo ugađa, zlasti po govoricah, da je eden od ameriških letalcev priznal, da je on prvi streljal na sovjetski letali. Na drugi strani pa je verjetno res, da letalo ni bilo manj kot tri milje od obale, poleg tega pa je težko verjeti, da bi počasno patrolno letalo zastarelega tipa prvo napadlo dva reaktivna lovca. Vendar dokazov ni niti za eno niti za drugo trditve in je zato nemogoče izreči sodbo, kdo je kriv in kdo ni.

Zato si odločitev ZDA, da bo predala celotno zadevo Varnostnemu svetu, ne moremo razlagati kot željo, da bi se popravila storišča in krivica, zlasti ne, ker je stalni član istega organa tudi Sovjetska zveza, ki lahko vsakršni sklep Varnostnega sveta onemogoči s svojim vetom. Prej bodo držale domneve, da je ameriški korak propagandnega značaja, ali bolje, da želijo ZDA z razpravo pred mednarodnim forumom ovreči ali vsaj zavreti rastoča nagnjenja k pomirjalniški politiki do Sovjetske zveze in Kitajske. Vsekakor pa se je ameriškim diplomatom posrečilo spraviti Višinskega v manjšo zadrego, saj pričakujejo, da se bo uprl vsaki razpravi o tem incidentu. To zadrego pa v neki meri odtehta komentarji, ki menijo, da ni bistveno upravljanje, ali je bilo letalo oddaljeno tri ali 30 milj, češ da je med obema številcama v primerjavi z oddaljenostjo ZDA od kraja incidenta, neznatna razlika, ter da mednarodni položaj ni tako napet, da bi moralo ameriško letalo patrolirati 24 ur na dan tik pred sovjetskimi obalami.

Vrnitev k načelu vplivnih sfer

New Delhi, 10. sept. (Tanjug). Davišnji indijski časopis omenjajo v člankih z naslovi »SEATO ne vodi k miru« (Stevenson) »SEATO ogroža mir v

Kotelavala

Azije (Hindustan Times) dva pogleda na sinočnje izjave predsednika Nehruja v zvezi s paktom, sprejetim v Manili: 1. da tega obrambnega pakta ni mogoče uvrstiti med take, ki pomenijo popolnoma razumljive zveze držav, katerim grozi nevarnost, saj gre za domnevno zaščito držav, ki se taki zaščiti upirajo; 2. da bo pakt o jugovzhodni Aziji oviral mirni in normalni razvoj v Indokini. Izhajajoč iz tega stališča, piše vladi naklonjen »Hindustan Times«, pomeni pogodba v Manili odklon od sprejetih načel mednarodne politike in vrnitev k načelu vplivnih sfer, za katero je edino značilno preziranje volje narodov, o katerih »zaščiti« je govora. Casopis pripominja, da večina azijskih držav ni osvojila tega pakta, ter zaključuje, da je na ta način tudi deklaracija o pravicah azijskih držav brez pomena.

Indijsko mnenje o pogodbi, sklenjeni v Manili

New Delhi, 10. sept. (Tanjug). Ceylonski predsednik Kotelavala je izjavil sinoči, da bo »verjetno potreben sestanek Colombo držav, na katerem bi razpravljali, v kolikšni meri novoustanovljeni azijski pakt predjudična napora azijskih držav za ohranitev miru«. Poudaril je, da Ceylon še ni zavel dokončnega stališča do pogodbe v Manili in bo proučil to vprašanje v skladu s politiko, da se ne bo vezal na bloke velesil. Ceylonu je potrebno sto let miru, če se hoče razviti, in vsak ukrep, ki bi bil v korist tej zahtevi, bo užival vsestransko podporo ceylonske vlade, je dejal Kotelavala.

parlamentu. »Morda bi bilo bolje, piše časopis, če bi bil Eden drugače organiziral svoje potovanje in šel najprej v Pariz, šele nato pa v Bruselj, Bonn in Rim, potem pa spet v Pariz, kajti veliki vprašaj leži na obalah Seine.«

Bruselj, 10. sept. (AFP). V Bruslju so z zanimanjem sprejeli vest o potovanju britanskega ministra Edena. S tem v zvezi se je zvedelo, da bo danes v belgijskem ministertvu za zunanje zadeve sestanek ministrov za zunanje zadeve Nizozemske, Luksemburga in Belgije. Ministri bodo proučili probleme v zvezi z nemško oboževanjem in se bodo trudili zavzeti skupno stališče pred razgovori, ki jih bodo imeli v soboto z Edenom. Pričakujejo, da bo Eden jutri zjutraj prispel v Bruselj, zvečer pa bo nadaljeval pot proti Bonn.

Zahodni odgovor na sovjetske predloge

je bil izročen včeraj

London, 10. sept. (AFP, Reuter). Tri zahodne sile bodo danes odgovorile na sovjetske predloge za sklicanje splošne evropske konference, ki naj bi proučila vprašanja kolektivne varnosti Evrope, in za sklicanje četverne konference, na kateri bi razpravljali o združitvi Nemčije. Ti sovjetski predlogi so bili sporočeni v obliki not za hodnih silam že 24. julija in 4.

Težave danske vlade

Kodanj, 10. sept. (AFP). Prvič, odkar je prišla 1953 na oblast, je danska socialno demokratska vlada resno ogrožena zaradi gospodarske krize v državi. Konservativni in liberalni agrarci bodo danes ali jutri predložili parlamentu resolucijo s predlogom, da bi izrekli vladi nezaupnico, ker kategorično nasprotujejo gospodarskemu programu, ki ga je včeraj predlagal minister Hedtoft. Usoda vlade bo odvisna od stališča 14 radikalnih poslancev. V političnih krogih sodijo, da bodo pomagali vladi zavrniti resolucijo, kar bi ji omogočilo, da bo vsaj delno lahko uresničila program gospodarskega ozdravljenja.

avgusta letos. Danes je sovjetsko ministertvo za zunanje zadeve formalno ponovilo te predloge v svoji deklaraciji o mednarodnem položaju po neuspehu Evropske obrambne skupnosti.

Odgovor treh zahodnih sil bo do izročila danes veleposlaniki ZDA, Velike Britanije in Francije ob 15. uri po moskovskem času. Vsebinska zahodnih not bo objavljena šele pozneje.

Kakor se je zvedelo v diplomatskih krogih v Londonu, zahodne sile v notih zavračajo sovjetske predloge za sklicanje evropske konference, puščajo pa odprta vrata za možnost, da bi bila konferenca sklicana ob določenih pogojih.

De Castries spet v Parizu

Pariz, 10. sept. (AFP). Francoski general De Castries je prispel danes z letalom iz Sajgona v Pariz. General je bil kot poveljnik trdnjave Dien Bien Fu ujet in so ga pred kratkim v okviru menjave ujetnikov vrnil francoskemu poveljstvu v Indokini. Po prihodu v Pariz je De Castries izjavil novinarjem, da so mnogi francoski vojaki in častniki izgubili, bodisi da so bili ujeti, ranjeni ali ubiti. Moj prihod v Pariz je popolnoma zaseben. Med bivanjem v Parizu se nameravam pogovoriti s predsednikom vlade Mendès-Franceom in drugimi visokimi vojaškimi in civilnimi osebnostmi o položaju v Indokini. De Castries je dodal, da se bo spet vrnil v Sajgon in prejel položaj vseh, ki so pod njegovim vodstvom branili Dien Bien Fu.

ŠE VEDNO MOLK

ZVU še ni sporočila rezultata preiskave v zvezi s tajnim skladiščem orožja

Trst, 10. sept. (Po telefonu). Kmalu bodo minili trije tedni, odkar so delavci slučajno odkrili tajno skladišče orožja, toda še vedno je vse zavito v skrivnostni molk. Prav ta molk oblasti in irendentističnega tiska pa razburja tržaško javnost. Ljudje se sprašujejo, ali ne morajo zaradi tega, da bi to ne ljubo zadevo čimprej spravili v pozabo, ker obtožuje iredentiste in tiste, ki stoje za njimi. Sedajni molk v zvezi z najdbo dosega največjega tajnega skladišča orožja — pravijo v Trstu — je podoben molku, ki se je pojavil v preteklosti v zvezi z bombnim napadom na sedež demokratičnih ustanov in strank s prejšnjim odkritjem tajnega skladišča orožja, v zvezi z novembrskimi krvavimi fašističnimi izgredivi. Nikoli niso odkrili in kaznovali pravih krivcev in javnost ni zvedela resnice. V Trstu javno govore, da je

prišlo orožje iz Italije ter da je bilo namenjeno za oborožitev tolp fašističnega tipa. Oblasti pa da imajo v rokah vse dokaze o krivcih, pa navzlic temu molče. Če je tako, zakaj molče? Koga ščitijo? V Trstu se sprašujejo, ali morda zaradi tega, ker za kulisami te afere z orožjem stoje višje osebnosti.

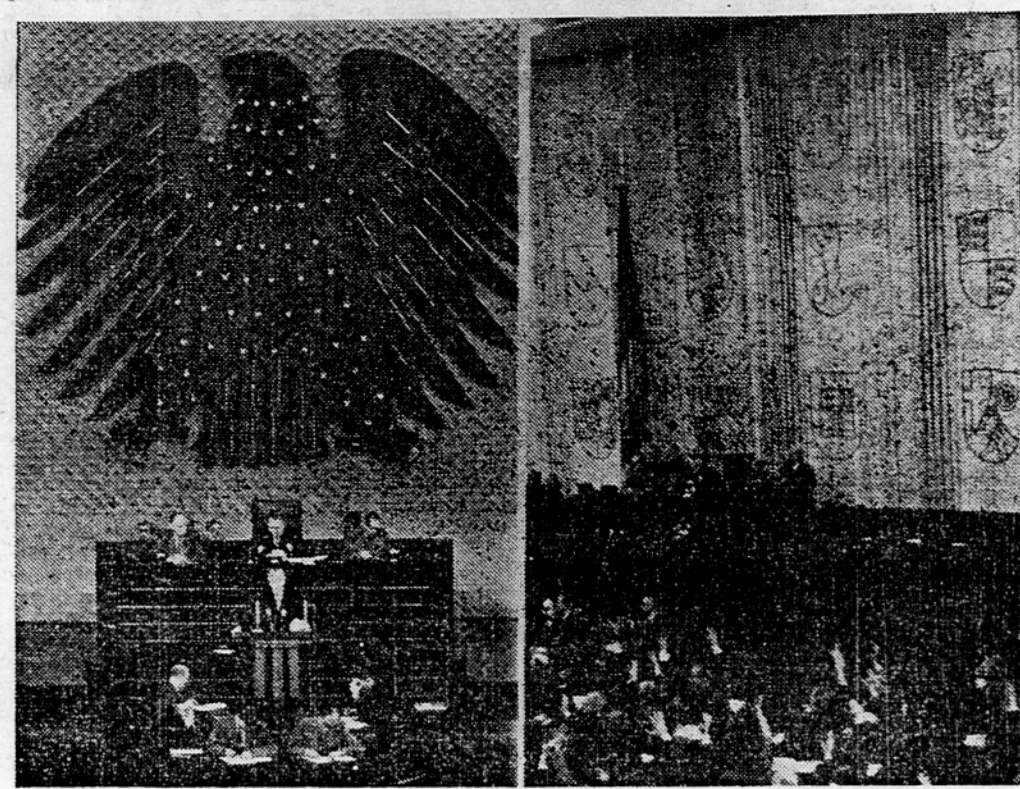
Zadovoljstvo ob sporazumu med FLRJ in ZVU

V Trstu upajo, da bo sporazum olajšal gospodarsko krizo in brezposelnost

Trst, 10. sept. (Po telefonu). Ze samo dejstvo, da je bil v sredo podpisan trgovinski sporazum med Jugoslavijo in ZVU, so sprejeli tržaški gospodarski krogi in javnost z velikim zadovoljstvom. Ker do sedaj še niso znane podrobnosti trgovinskega sporazuma, bi bilo preuranjeno izraziti kakršno koli oceno v naprej. »Sedaj lahko izrazimo samo upanje,« piše današnji »Primorski dnevnik«, »da je sporazum ugoden za Trst in da bo dokončno rešil Trst gospodarskih in socialnih potreb.« To je v preteklosti ovirale gospodarsko izmenjavo. To temelji, ker je sodelovanje Trsta z jugoslovanskim zaledjem prav za Trst bistvene in življenjske važnosti. Ugoden sporazum mora v veliki meri olajšati gospodarsko krizo in privedi nove zaposlitve.

To je prvi sporazum te vrste, sklenjen med FLRJ in anglo-ameriško cono tržaškega ozemlja po 7 letih in 3 jugoslovanskih pobudah. Podpisani trgovinski sporazum je rezultat razgovorov, ki so se začeli letos 26. julija med posebno trgovinsko delegacijo vlade FLRJ in predstavniki ZVU. Razgovori so bili prekinjeni za 15 dni na željo ZVU, da bi proučili jugoslovanske predloge. Po tem roku so se razgovori normalno nadaljevali. Lokalni irendentistični tisk, ki je ves čas ostro nasprotoval vsakemu sporazumu med FLRJ in anglo-ameriško cono tržaškega ozemlja, sedaj, ko ni mogel

NOVICE V SLIKI

Pred dnevi je bila peta obletnica parlamenta Zahodne Nemčije. Slika kaže veliko dvorano zvezne skupščine z vzhodnim vzhodom v ozadju (levo), ki je na domestil 12 grobov posameznih dežel in Berlina, ki so prva leta krasili steno parlamenta

PO ZAVRNITVI POGODBE O EOS

Moskva posega v evropsko razpravo

Moskva, 10. sept. (Tanjug). Sovjetska vlada je sporočila sinoči, kakor poroča TASS, da bi »vstajenje nemškega militarizma in vključitev remilitarizirane Zahodne Nemčije v vojaško grupacijo zahodnih držav povečali nevarnost za novo vojno v Evropi in s tem tudi novo svetovno vojno.«

V deklaraciji, ki jo sinoči objavilo sovjetsko ministertvo za zunanje zadeve glede na odklonitev pogodbe o evropski obrambni skupnosti v francoski skupščini, je sovjetska vlada poudarila, da je bil neuspeh načrtov za ustanovitev EOS pomemben dogodek v političnem življenju Evrope. Dokazal je, da se Francija zaveda, da pomeni EOS preobrazbo Zahodne Evrope v militaristični blok, čigar usoda bi bila v rokah nemških militaristov. Ta neuspeh dokazuje, da so tudi rodoljubne sile Francije spoznale, da je EOS smrtna grožnja za varnost francoske države, grožnja njeni neodvisnosti.

Po sovjetski deklaraciji »skušajo pristaši politike ponovnega vzpona nemškega militarizma predčiti stvari kot da bi oboževatelji Zahodne Nemčije in njena vključitev v kakršen koli blok zahodnih sil utrdila postojanje teh sil v razgovorih s Sovjetsko zvezo o nemškem problemu. V resnici pa bi, je rečeno v deklaraciji, remilitarizacija Zahodne Nemčije in nje vključitev v kateri koli vojaški blok ustvarila nepremostljive ovire za združitve Nemčije in bi potemtakem onemogočila sieherni sporazum o nemškem vprašanju, kar bi privedlo do dejstva, da bi ostal nemški narod razdeljen za nedolichen čas na dva dela.

Sklicujoč se na svoji not iz julija in avgusta in na predlog, da bi sklicali, avgusta ali novembra nov sestanek štirih velesil, na katerem bi proučili nemško vprašanje, je sovjetska vlada vnovič izrekla trditve, da še niso izčrpane možnosti za sklenitev sporazuma o nemškem problemu, in da bo sama storila vse, da bi dosegli sporazum o neresenih mednarodnih problemih, kot so nemško vprašanje, vprašanje evropske kolektivne varnosti in prepoved atomskega orožja.

Moskva, 10. sept. (AFP). Čas, ki si ga je sovjetska vlada izbrala, da bi z deklaracijo ministertva za zunanje zadeve vnovič navedla svoje stališče glede nemškega vprašanja in opozorila na glasovanje v francoski skupščini, ni povzročil nikakega presenečenja v diplomatskih krogih v Moskvi. Z objavo tega sporočila je sovjetska vlada, kakor sodijo v teh krogih, želela pokazati, da vsebinsko, ki jo zahodne države pripravljajo v ju bodo te dni izročile Moskvi, ne bo vplivala na stališče sovjetske vlade.

London, 10. sept. (Tanjug). Sporočilo britanskega zunanjega ministertva o Edenovem potovanju je prišlo istočasno z opozorilom Moskve, da bo oboževatelj Zahodne Nemčije utegnla povzročiti novo svetovno vojno. Iz izjav, ki so jih danes dali uradni britanski zastopniki, so tako potezo sovjetskega ministertva za zunanje zadeve pričakovali. Uradni zastopnik Foreign Office ni komentiral sporočila Moskve, izjavil pa je, da vsebuje odgovor zahodnih sil na zadnjo sovjetsko noto hkrati tudi odgovor na sinočnje sporočilo Moskve.

pomeni zategadelj po mnenju neuradnih krogov začetek nove propagandne gonje Sovjetske zveze, katere smoter je, preprečiti ustanovitev siehne obrambe ob sodelovanju nemških sil.

mnenje drugih

Verujemo, da bo Eden poskušal vse, da bi našel temelj za sporazum med Francijo in Zahodno Nemčijo glede vključitve Zahodne Nemčije v zahodnoevropski obrambni sistem. Danes se lahko predlaga samo to, da bi francoska vlada takoj zavzela svoje stališče glede vključitve Zahodne Nemčije v Atlantidski pakt. Namen Edenovega potovanja pa naj bo tudi okrepitev avtoritete zahodnonemškega kanclerja ter diskusija o raznih jamstvih, ki jih je pripravljena dati Velika Britanija...

Ni naključje, da bo Eden na svojem potovanju srečal tudi Mendès-Francea in bo pri tem glasnik novih evropskih načrtov, medtem ko bo Mendès-France, kakor tudi kancler Adenauer, lahko Edenu razložil, da je treba dati prvenstvo solidnim ekonomskim in političnim temeljem pri evropski in zahodni solidarnosti, katere posledica bi bila tudi oboževatelj Zahodne Nemčije. Velika Britanija bi nam morala dokazati svojo dobro voljo ter odgovoriti, v koliki meri in s kakšnimi sredstvi je danes pripravljena sodelovati pri taki evropski obnovi. »Zakasnelo potovanje« Edena bo omogočilo Londonu, da spet prevzame iniciativo, ki so jo zdaj prevzela ZDA in Francija...

... Veikla Britanija želi, da bi se čim prej našla rešitev za problem nemške oboževitve. Naglica pri reševanju tega problema je v zvezi s strahom, da bi moglo priti do nesoglasja med Londonom in Washingtonom. Laburistična stranka bi se utegnla na svojem kongresu izjaviti proti oboževitvi Nemčije in v tem primeru bi bil položaj konservativne vlade delikaten. Tudi zaradi evropski Atlantika o korakih, ki jih je treba storiti. Se je čas, da se ideje razložijo, medtem ko se o vseh ukrepih realistično razpravljajo šele potem, ko bo Washington razložil svoje stališče...

Dejstvo je, da je prišlo do spoznanja, da bi mogli na konferenci v Londonu razpravljati samo o splošnih idejah, in zato hoče zdaj Anthony Eden spoznati ideje drugih ter doznati, če se da iz njih sploh nekaj narediti, kar bi bilo podobno skupnemu načrtu...

The Daily Telegraph

301 dom in družino

Poklicne posvetovalnice v Švici

Razvoj organizacij poklicnega svetovanja sega v leto 1902, ko se je po zgodovinskih podatkih ustanovila današnja organizacija (»Verband für Berufsberatung und Lehrlingsfürsorge«).

Ze leta 1893 sta Združenje obrtnikov in še neka podobna organizacija dali apel na javnost, posebno obrtno in industrijsko, v katerem pozivata, naj se v vsakem večjem kraju osnujejo organi, ki bodo skrbeli za strokovno in moralno plat bodočega

cijski in vsebinski principi tako, da je današnja organizacija in delo plod stalnega in nenehnega dela poklicnih svetovalcev, pedagogov, gospodarskih organizacij, oblasti itd.

Takoj pa moram poudariti, da naloga in delo te organizacije ni šolanje kadrov za obrt in industrijo, za to so drugi organi, pač pa svetovanje za poklice, pomoč staršem in šolam ter materialna briga za učence. Ta organizacija je rasla na osnovi izkušenj, da

zacija, močno podprta od centralnih in kantonalnih oblasti. Za osrednji organ so n. pr. v letu 1951 samo zvezne oblasti prispevale okrog 270.000 frankov, kar pa seveda še daleč niso vsi dohodki, ki jih te ustanove dobivajo, ker se ta prispevek računa le kot subvencija.

Kakšna je organizacija od osrednjega organa do občin. Predvsem je reči to, da so kantoni in občine v delu zelo svobodni in niso vezani na neke posebne predpise, čeprav se izvaja enotna strokovna linija, kakor bo iz nadaljnje razvidno. (Švica ima 25 kantonov — vsak kanton je republika zase s svojim parlamentom in zelo samostojno upravo).

Osrednji organ: Ime organizacije je »Verband für Berufsberatung und Lehrlingsfürsorge«. Ta organ ima:

»Generalni zbor« se sestaja samo vsako tretje leto enkrat, da voli predsednika zveze in računsko revizijsko komisijo, posluša in odobri poročilo o delu zveze in širše probleme organizacije.

2. Konferenca delegatov »Generalni zbor« izvoli 40 do 50 delegatov iz »Generalnega zbora« in »Konferenca delegatov«. Ta se sestaja vsako leto enkrat in nadzira delo podrejenih organov. Ta odobrava podrobni letni program dela, letni obračun in predračun za bodoče leto. Obenem daje podrobnejša navodila operativnemu organu, ki med zasedanjem vodi delo. To sta: »Geschäftsleitung« in »Zentralsekretariat«.

(Nadaljevanje)

TO JIMA TEKNE!

kadra, skratka, organizacije, ki bodo skrbele za vaje in imele splošen pomen pri njihovi izbiri poklica in potrebah za proizvodnjo.

Zato so se že v letu 1894 osnovali tako imenovani vajenski patronati. Ti so imeli nalogo predvsem materialno pomagati nadarjenim učencem, da so se hitro izučili poklica.

Na iniciativo omenjenih patronatov pa je bil 1. marca 1902 sklican sestanek zainteresiranih iz posameznih kantonov in osnoval se je »Verband der Schweizerischen Lehrlingspatronaten«, ki se je leta 1916 preimenoval v »Schweizerischer Verband für Berufsberatung und Lehrlingsfürsorge«.

Torej obstaja organizacija poklicnega svetovanja 52 let in je prešla polno težav, da je dobila današnjo obliko. Uveljavljali in spreminjali so se razni organiza-

prav izbran poklic nudi večji učinek, osebno zadovoljstvo in s tem neprimerno večjo zainteresiranost za stroko, njen razvoj in kakovost izdelkov.

Rast proizvodnje je odvisna predvsem od dobrega kadra, ki svoj poklic ne samo mojstrsko obvlada, pač pa ima za določen sektor dela tudi večje sposobnosti, ki jih je mogoče s posebnimi metodami proučiti do neke mere že pri 14—15-letnem mladincu. Ta organizacija švico mnogo stane, ne samo denarja, pač pa mnogo truda in znanstvenega dela. Vse to pa je dragoceno naložen denar, ki izboljšuje proizvodnjo in ustvarja produkte, ki so visoko kvalitetni.

Mnenja sem, da je o vsebinski plati poklicnega svetovanja potrebno še posebej spregovoriti.

Organizacija za poklicno svetovanje je pravzaprav na pol zasebna na pol družbena organi-

KAKO BRIŠEMO POSODO

Star način pomivanja in brisanja posode je nehygieničen in iz praktičnih razlogov tudi potopen. Nikdar ni brisala za brisanje posode tako čista, da ne bi nanesli na mokro posodo bakterij, ki jih opazimo seveda samo pod mikroskopom. Za pomivanje posode potrebujemo dve veliki posodi, za sušenje pa veliko emailirano sito in posodo, kamor se oteka voda iz sira. V posodi, kjer umivamo

vodi samo trenutek, da ne izgubi sijaj. Zbršemo samo pribor, vendar s krpo, ki jo po vsakem brisanju namočimo in speremo, posodo pa osušimo na soncu. Krpo za brisanje pribora nikdar ne puščamo viseti ves dan, ker se praši, temveč jo suho shranimo v predal, kjer imamo krpe za brisanje. S takim načinom umivanja posode bomo preprečili marsikakšno črevesno obolenje, izpuščaje in slične bolezni.

D. A.

Ce pogledamo v številkah, je to: okoli 600 delovnih kolektivov, okoli 30 raznih zveznih, kantonalnih, komunalnih organov (uradov), okrog 90 raznih gospodarskih organizacij, 20 ustanov, 28 šol, inštitutov in domov, 45 podjetij, 100 zasebnikov (učitelji, profesorji, uradniki, itd.). Članstvo je prostovoljno, vendar plačujejo vsi člani določeno članarino, ki služi za vzdrževanje aparata in vsega dela organizacije.

mo, naj bo voda tako vroča, da lahko držimo roke v njej. V posodo za splakovanje pa vlijemo zelo vročo vodo tako, da moramo jemati iz te zelo vroče vode posodo s kuhališčem. Posode pustimo v tej vodi toliko, da je posoda polna, nakar jo odložimo na sito. Ker pride posoda iz zelo vroče vode, se tudi takoj posuši. Zložimo jo takoj na police. Prav tako operemo tudi jedilni pribor, vendar ga pustimo v zelo vroči

Paradižnik — pomočnik pri kuhi

Mnogo je še gospodinj, ki ne znajo paradižnika pri kuhi ceniti tako, kot zasluži. Paradižnik nobene jedi ne pokvari, pač pa v veliki meri izboljša; da ji lepo barvo in prijeten okus. Uporabljamo ga pri različnih juhah, mesnih in brezmesnih omakah, ne moremo ga pogresati v goveji, pa tudi ne v fiziovi, krompirjevi, lečni in v grahovi juhi. Zboljša nam ričet in joto, vse mineštre, obare, raguje, rižote. Krompir, fižol, lečo, ki jih pripravimo v oksidni omaki, izboljšamo s paradižnikom in obenem pripravimo na zabeli. Paradižnik ne sme manjkati v ribjih juhah, obarah in brodetih, ako hočemo, da bo jed okusna. Pozimi smo navezani, le na konzervirane paradižnike, ki so prav tako okusni. Poleti imamo veliko izbiro jedil, ki jih pripravimo s svežimi paradižniki, ki so bogatejši z vitamini kot konzervirani. Paradižnik vsebuje posebno veliko B in C vitamina. Prvi je proti živčnim boleznim, C proti skorbutu. V manjši meri pa vsebujejo tudi vitamin A.

Misli sodobnega oblačenja

Običajnemu pojmovanju oblačenja danes že kljubujejo zahteve kulture tehničnega veka, ki nam ga more nuditi stroji. Čeprav na more stroj izdelati od najenostavnejše tudi najbolj komplicirano obliko, ostane njegov smisel in cilj v preprostosti in praktičnosti. Te preproste in praktične oblike, ki obkrožajo današnjega človeka, se jasno izražajo prav toliko v sodobni obleki kot v obliki kateregakoli drugega predmeta. Ker pa vse te oblike sodobnega sveta človek vsak dan sprejema v svojo zavest, se tudi pojmi preprost, praktičen, sodoben združujejo v smisel tistega kar človek XX. stoletja imenuje izrazom »lepo«. Vendar nimajo vsi ljudje enakih možnosti živeti v okolju, ki po svoji tehnični vrednosti spada v 20. stoletje. Oko ljudi tehnično zaostalih dežel se ne privaja na oblike modernega časa in zato je tem ljudem neka sodobna estetika tuja, nesprejemljiva. Pojem praktično in lepo v nasprotju s sodobnimi ljudmi pojmujejo kot dva ločena pojma, ki sta na dveh nasprotnojočih si tirnicah.

Misli sodobnega oblačenja

način oblačenja in človekov odnos do njega, v mejah dežel z višjim življenjskim standardom.

Sodoben človek posveča vprašanju svoje obleke toliko pozornosti, kolikor jo ta s svojo občutnostjo zahteva. Sodobna obleka je poletni tako krojena in iz takšnega blaga, da nas obvaruje pred vročino in prahom, pozimi pa nas štiti pred mrazom. Vedno je praktična in sodobnega človeka ne ovira pri njegovem delu, športu ali počitku. Obleka se prilagodi človeku in njegovemu načinu gibanja.

Ce preidemo iz teh splošnih pojmovanj o današnji obleki in načinu oblačenja na diferencialno časa in ženske, moške in otroške obleke, spoznamo, da je praktičnost kot osrednje dejstvo naše dobe sprejel v največji meri ženski in nekoliko manj otroški način oblačenja. Ženska obleka se v kroju in kakovosti blaga prilagodi letnemu času in skuša

biti obnem praktična ter uporabna za vsako priložnost. Ženski je slična otroška obleka, pri kateri pa se vedno pogrešamo nekaterih kvalitet, med katerimi je prilagoditev otroški igri in delu najosnovnejši, vendar še nedoseženi pogoj. Moški način oblačenja pa je s.o.j naprednejši način dosegel komaj v oblekah zadnjih let. Sele sedaj se letna obleka bistveno razlikuje od zimske, večerna od delovne. (Pri nas te razlike komaj pri kom opazimo.) Moška obleka postaja bolj elastična in s tem tudi bolj praktična.

Z doseženim sodobnim načinom oblačenja, ki zaradi cenene konfekcijske izdelave osvaja svetovni trg, začemamo novo dobo, v kateri se bodo razlike in važnost oblačenja umaknili splošni želji po udobni in lepi, zdravi obleki. Splošnost človekovih ustvarjalnih nagonov pa bo šla v smeri iskanja novih, praktičnejših materialov in krojev.

D. P.

Nekaj o sadnih mezgah

Kuhanje mezg iz 3 - 4 vrst sadja je posebno aromatično. V ta namen je najbolje, da mešamo sladko in kislo sadje. Nedozorelo sadje se lepše gosti in se delajo iz njega boljše želeji, vendar je dozorelo sadje bogatejše z vitamini in finejšega okusa. Zato bomo mešale dozorelo sadje z manj dozorelim.

Mezge kuhamo le kratek čas (20 minut), da ohranimo barvo, aromo in dragocene snovi, ki jih sadje vsebuje. Zato kuhamo naenkrat največ v količini od 1 in pol do 2 kg. Kuhamo v čim manjših kozicah da tekočina hitreje izpareva.

Najprej bomo v kozici se-

grele suh sladkor (kristal), nato bomo dodale še sadje. Zaradi visoke temperature sladkorja voda hitreje izhlapi — zato je tudi krajši čas kuhanja.

Razmerje sadja in sladkorja za marmelado je 2:1 (na 1 kg sadja 1/2 kg sladkorja, za želeje 1:1 na liter soka 1 kg sladkorja).

Sadje, ki vsebuje več tekočine ter se zaradi teže gosti, zmekčamo in ga pač po vrsti sadja preje kuhamo 10 do 20 minut, nato ga šele dodamo razgretemu sladkorju. Vendar smemo mežgo nato s sladkorjem kuhati le še kakih 10 minut, sicer sladkor porjavi, sadje se bo teže gostilo in mežga bo utrpela na aromi in barvi.

Oprosti mi!

Ce pomislimo kdaj nazaj na svoja otroška leta (in pri vzgoji svojih lastnih otrok bi morali to storiti pogosteje), se spominjamo, da ni bilo nič hujšega, kot priznati svoj prestopke. Morda je to povzročil strah pred palico ali pa ponos, ki ga ima v veliki meri tudi otrok, katerega pa odrasli navadno kar preimenujemo in zamenjujemo s trmo.

Zivahna kar se da, je tetina punčka. Pogosto je še preveč pogumna in samosvoja, da dela teti res velike skrbi. Hudomušna, nagajiva uganc včasih tako, da težko verjameš, če so se take misli res skubale v tako drobni glavici. Pri vsem tem — mamica jih kratko imenuje napake — pa je Sonja nad vse ljubek in prijazen otrok. Kot doma pri svojih »gračah«, tudi na dvorišču ni iz »zadnje moke« kot pravimo. Včasih jo celo prime »ta huda«, da si prav poredno privoščo prav tako porednega, a nič hudega sledečega tovariša pri igri.

Tako jo je popadlo tudi nedavno, sredi vselega vika in krikanja dvorišču. Kar iznenada je zgrabila za vrat nekega fantiča iz sosedne ulice. Fant je kričal na vse grlo, Sonja pa je še krepkeje stiskala drobni goltanec in prav tako drobnimi ročicami, ki pa imajo včasih prečudno moč.

Šele, ko jo je mamica energično poklicala domov, je popustila mala napadalka.

Doma pa je bila spet druga pesem. Skesano, kot star grešnik, povešenih oči in keradoma je prišla skozi vrata. Iz hladnih pogledov je začutila, da ni bilo pravo, kar je storila z Brankom. V kuhinji je bilo kot pred nevboto. V mislih na palico so se Sonji zameglele oči.

Mama je bila v škrjipih, kako naj jo kaznuje. Toda kaznovana je morala biti. Le kakšna Palica jo stori uporno in potuhnjeno. Samo svarilo in obljuba, da prihodnjic ne bo več, je mamici premalo, saj tudi res kaj malo zaleže. Nato se je nečesa domislila.

Poklicala je malo grešnico v sobo. Zagoreli obrazek ji je dvignila, da se je srečala s črnimi očki, ki so nekam plašno gledale o mamico.

»Sonja, ne bom te tepla, čeprav si zaslužila. Storitvi pa moraš nekaj drugega: Branka prosi, naj ti oprostijo tvojo hudobijo.«

»Prosim, Branko, oprosti mi,« ji je pomagala. Tedaj pa je mala izbruhnila v jok:

»Ne bom ne. Natepi me, prosila ga pa ne bom!«

Kot grab debele solze so se ji vsule po licih. Ko to ni nič pomagalo, je padla na kolena in

milo prosila za »pomilostitev«.

Toda mama je bila to pot neizprosa. Dosledno je vztrajala. In hočeš — nočeš jo je morala Sonja ubogati. Težko je šlo. Mali

Branko je že pozabil, kaj se je malo prej zgodilo. Sonja pa ni pozabila, da ga je morala prositi, njega, Branka, odpustjanja.

Zvečer, ko je Sonja že legla o posteljo, je šepnila mami: »Veš, mamica, saj si imela prav. Res sem bila poredna. Nikdar več ne bom storila tega!«

Zaspala je. In res, deklekete je bilo malo beseda. Mama, ki pozna svojo navihanko, je izbrala zanjo najučinkovitejše zdravilo. V. K.

Poskusite

SEDMOGRASKA SOLATA

25 lepim, sočnim zelenim paprikam odstranimo peclje in semenje ter jih zrežemo s 15 zelenimi paradižniki vred na tenke rezance. Posebej razrežemo tudi čisto na drobne rezance pol srednje velike zeljnate glave in veliko čebulo. Vse skupaj premešamo s soljo in prgiščem celih poprovih zrn, nakar stlačimo solato v porcelanasto skledo. Sedaj oblijemo solato z dobrim vinskih kisom tako, da sega malo čez leseni pokrov, s katerim smo solato pokrile in obtežile s kamnom ali utežjo. Skledo sedaj prevežemo s čistim papirjem in jo postavimo za dva do tri tedne na hladno, nakar je solata pripravljena in jo lahko postavimo na mizo. Pred serviranjem jo še izdatno oblijemo z oljem. Take solate si lahko pripravimo več in jo lahko spravimo v steklenih kozarcih še naprej za zimsko zalogo.

Zdravnik svetuje

GOJKO P., DOMZALE: Uporabljali ste že razna sredstva za inhalacije in za izkašljanje, da bi se znebili hripavosti, ki vas že delj časa muči posebno v jutranjih urah. Stanje se vam od časa do časa nekoliko zboljša, vendar pa se vam ta nevesočnost kmalu zopet ponovi.

Po navadi je hripavost znak katarja v grlu in se lahko v akutnih primerih pojpuje do popolnega brezglasja. Mnogokrat je hripavost močna zlasti zjutraj, medtem ko se čez dan poleže. Vzrok je verjetno v tem, ker so glasilke zjutraj močno zasilezne, kar jih pri delu ovira, medtem ko se čez dan z izkašljanjem očistijo.

Kadar pa je vnetje v grlu prelo tudi že na mišičevje glasilk, je glas zjutraj čistejši, medtem ko je zaradi napora mišičevja hripavost močnejša čez dan in proti večeru.

Ce traja hripavost delj časa, posebno pri starejših ljudeh, je brez dvoma sumljiva. V takem primeru bi bilo dočela zgrešeno, če bi se kdo sam skušal zdraviti s kakimi sredstvi za inhalacijo, z obkladki in podobno, namesto da bi čimprej šel k zdravniku specialistu za grlo.

pa upoštevajte le sledeče splošno navodilo. Varovati se morate vsakega prehlada in nazebe, raznih infekcij in omenjenih zastupljenj. Odstraniti je potrebno vsa morebitna gnojna kotička v zobovju, mandeljnih, obnosnih in čelnih votlinah itd. Priporočljiva je dijeta čista brezmesna dieta in paziti je treba tudi na redno odvajanje.

Poleg raznih antirevmatičnih zdravil in zdravil proti bolečinam uporabljamo z velikim uspehom preparate vitamina B, in to v velikih količinah, v obliki injekcij.

Ostali načini zdravljenja s kopelemi, s toploto, potem električnim zdravljenjem itd. pa se lahko izvajajo le po navodilih zdravnika-specialista.

Ložje — Maribor: Po opisu sodetj gre pri Vas za lažjo obliko vnetja živecev. Ker pa so lahko vzroki vnetja prav različni, tako n. pr. je lahko vnetje živecev posledica lezije akutnih in kroničnih infekcij, nadalje posledica raznih zastupljenj, na primer z alkoholom, nikotinom, svinčcem itd.

Nadalje lahko povzročajo vnetje živecev raznistrupi, ki nastajajo v telesu samem, pri sladkorni bolezni, pri boleznih jeter, ledvic, pri obolenjih prebavnega trakta, pri raznih anemijah itd. Pogost vzrok vnetij je tudi pomanjkanje vitamina B₁₂. Prehladi sani pa nastopajo le redko kot vzrok vnetij, navadno jih smatramo le za čimtelje, ki vnetja pospešujejo.

Tudi zdravljenja s sulfamidnimi preparati lahko 7 do 21 dni po končani kuri povzročijo slične pojave, zlasti na živcih spodnjih udov.

Zdravljenje in nadaljnji oteek vnetja je odvisen od njegovega vzroka t. j. od osnovne bolezni, od oblike in od stanja vnetja. Svetujem Vam pregled na oddelku za živčne bolezni, do tedaj

Električni pekač lepo očistimo, če ga zdrgnemo s smirkovim papirjem.

Drap čevlje ali usnjene predmete najlepše očistimo, če jih zdrgnemo s čisto krpo, namočeno v mleku.

Mastne madeže na ovratniku od sukniča ali na usnju pri ključku očistimo z 10 deli vode in 1 delom salmijaka. S to mešanico zdrgni umazana mesta z gobo ali krtačo. Maščoba bo izgnila in blago ali usnje bo spet čisto.

Belo pleškano pohištvo, zamazane okenske okvirje in vrata lepo očistimo z mešanico petroleja in vode (petroleja je majhen del, pohištvo bo kot novo).

Obutev, ki jo nosite za dež in plati, morate od časa do časa oprati z milno vodo in namazati z ricinovim oljem, da usnje ne poka.

Spinača in druga zelenjava ostane lepo zelena, če jo kuhate v nepokriti posodi.

Nasveti

ŠTAJERSKA V BORBĚ

POZDRAVLJAMO VSE UDELEŽENCE PROSLAVE »ŠTAJERSKA V BORBĚ«

Gospodine! Poznate že kavin nadomestek »CIKORKO«? Zahtevajte ga v vaši prodajalni!
 Potrošniki! Pri nakupu alkoholnih in brezalkoholnih pijač se poslužite proizvodov »JUGOALKO«.
 Ob vročih dneh zahtevajte naše prvovrstno pivo »LEŽAK«.
 Vse to Vam nudi po konkurenčnih cenah ter v najboljši kvaliteti!

»JUGOALKO«
 prehranbena industrija, Maribor

RIBIŠKO PODJETJE »RIBIČ« PIRAN

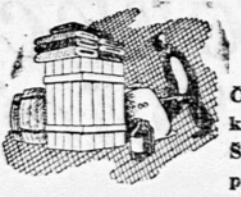
Trgovsko podjetje »JADRANKE« - IZOLA
 Naše mlado podjetje pošilja tovariške pozdrave vsem štajerskim borcem.
 Naše trgovine so založene, zato se priporoča delovni kolektiv.

Delovni kolektiv podjetja »ELTE« - Izola se pridružuje čestitkam k velikemu prazniku na Ostrožnem.

SPLOŠNO MIZARSTVO STIČNA

Čestita k prazniku »Štajerska v borbi« na Ostrožnem pri Celju.

U V O Z I Z V O Z K O P E R

Čestitamo k velikemu Štajerskemu prazniku!

DELOVNI KOLEKTIV IN UPRAVA veletrgovine z lesom, kurivom in gradb. materialom »BOR« V KOPRU
 SE PRIPOROČATA VSEM CENJENIM ODJEMALCEM IN CESTITATA K VELIKEMU ŠTAJERSKEMU PRAZNIKU 19. SEPTEMBRA 1954 NA OSTROŽNEM

Potrošniki! Poslužite se novo ustanovljene trgovine

TRGOVSKI DOM »ZARJA«

V LJUTOMERU.
 Velika izbira tekstilnega, galanterijskega in špecijskega blaga.
 Kolektiv pozdravlja ob prazniku na Ostrožnem vse napredne ljudi.

Trgovsko podjetje »ŽIVILA« - Piran

V naših trgovinah je blaga na izbiro po konkurenčnih cenah. Cenjenim odjemalcem se priporočamo.
 Delovni kolektiv se pridružuje čestitkam za praznik Štajerske, dne 19. septembra.

Potovalni urad Portorož

Trgovsko podjetje »SADJE - ZELENJAVA« IZOLA

Naše mlado podjetje nudi sadje vseh vrst in vso povrtnino na drobno in debelo.
 Ob prazniku Štajerske tudi naše iskrene čestitke.

Trgovsko podjetje »SOČA« - Koper

nudi vsakovrstno blago po solidnih cenah. — Našim odjemalcem se v nadalje priporočamo.
 Borbene pozdrave vsem štajerskim borcem ob njihovem prazniku.
 Uprava in delovni kolektiv

Občinski ljudski odbor in občinski komitej ZK PORTOROŽ
 čestita k velikemu slavlju NA OSTROŽNEM

TRGOVSKO PODJETJE MLEKO - IZOLA

odkupi in prodaja na drobno in debelo mleko in vse mlečne izdelke ter se priporoča.
 Delovni kolektiv čestita k velikemu Štajerskemu prazniku.

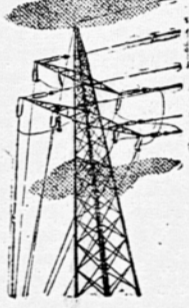

Tudi naše iskrene čestitke ob velikem slavlju na OSTROŽNEM 19. SEPTEMBRA 1954

Ljudski odbor mestne občine KOPER

Elektro podjetje »SELVEG« - Koper

Izvršujemo vsa elektro-popravila ter se priporočamo.
 Vsem delovnim ljudem ob prazniku Štajerske naš borbeni pozdrav!
 Delovni kolektiv

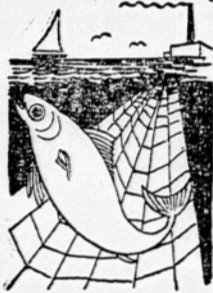

KMETIJSKA ZADRUGA PESNICA

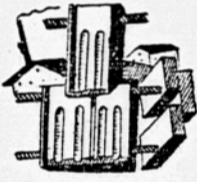
SE BAVI S POSPEŠEVANJEM KMETIJSTVA, ODKUPOM IN PRODAJO KMETIJSK. STROJEV
 Delovni kolektiv pozdravlja vse delovno ljudstvo ob velikem prazniku »Štajerska v borbi«

ARRIGONI Izola

proizvaja: vse vrste konzerviranih rib, soljene ribe in konzervirane ter paradižnikovo mezo. Vsem odjemalcem se priporoča.
 Naša iskrena čestitka k štajerskemu slavlju naj se glasi: »S čim večjo produkcijo v socializmu!«
 Delovni kolektiv

»RUDA« IZOLA
 proizvaja opeko vseh vrst ter prodaja gradbeni material in opeko.
 K velikemu slavlju na Ostrožnem naš tovariški pozdrav.
 Uprava in delovni kolektiv

K velikemu prazniku »ŠTAJERSKA V BORBĚ«

čestita s svojimi člani in delovnimi kolektivi združenih podjetij

K Z T I N J E

- »TEKSTILNI DOM« - Jurčičeva ulica 4
- »MODA« - Gosposka ulica številka 20
- »VESNA« - Gosposka ulica številka 23
- »ELEGANCE« - Slovenska ulica štev. 4
- »OBLAČILNICA« - Dvorčakova ulica 14
- »MANUKAKTURA TABOR«, Trg Revoluc. 1

DELOVNI KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA »Moda« MARIBOR

INDUSTRIJA KONFEKCIJE LJUTOMER

Ob srečanju na Ostrožnem se pridružujemo s pozdravi. — Istočasno se podjetje priporoča s kvalitetnimi izdelki po zmernih cenah. Prepričajte se na letošnji jesenski razstavi v Ljutomeru.

Na veliko! Na drobno!

POZDRAVLJAMO UDELEŽENCE PROSLAVE »ŠTAJERSKA V BORBĚ« NA OSTROŽNEM TER JIM SPOROČAMO, DA LAHKO NABAVIJO RAZNE VRSTE TEKSTILNEGA IN GALANTERIJSKEGA BLAGA PO ZNIZANIH CENAH V NASLEDNJIH NAŠIH TRGOVINAH:

Trgovina z mešanim blagom »PRODAJA«, Mozirje čestita ob prazniku občine, dne 12. sept. in k prazniku »Štajerska v borbi« na Ostrožnem vsem svojim odjemalcem ter se s svojim dobrim blagom še nadalje priporoča.

Ob prazniku občine MOZIRJE in prazniku »ŠTAJERSKA V BORBĚ« čestita Mozirčanom OKRAJNA LEKARNA MOZIRJE

TOVARNA BARV IN LESNIH IZDELKOV MOZIRJE

ČESTITKA K OBČINSKEMU PRAZNIKU OBČINE MOZIRJE, KI GA PRAZNUJE 12. SEPTEMBRA. OBENEM NUDI SVOJE PROIZVODE V VSAKI KOLIČINI IN TO PO KONKURENČNIH CENAH, IN SICER: barve za pleskanje, dekoracijo, predvsem pa prvovrstne fasadne barve stalne na soncu, samokolnice, standardne tipe, raznih vrst ter ostala ročna transp. sredstva.

ČESTITKE VSEM UDELEŽENCEM NA OSTROŽNEM

Občinski ljudski odbor Mozirje skupno z vsemi množičnimi organizacijami in občinskimi podjetji čestita delovnemu ljudstvu občine k prvemu občinskemu prazniku in k proslavi »Štajerska v borbi« na Ostrožnem!

VSAK DAN IN OB VSAKI PRILIKI DOBITE SVEŽ IN PRIZNANO DOBER KRUH V NAŠIH NOVO ODPRTIH PRODAJALNAH. ZA OBISK SE CENJENIM STRANKAM PRIPOROČA KOLEKTIV

MESTNIH PEKARN CELJE

K PRAZNIKU NA OSTROŽNEM CESTITAMO

MALA GALERIJA

Kiparka Alenka Eržen

Ze nekaj dni je v Mali galeriji odprta razstava mlade akademske kiparke Alenke Eržen, ki se s tem prvotno samostojno predstavlja naši javnosti.
 Umetnica je po rodu iz Krškega, svojo mladost pa je preživela v Sentvidu pri Lukovici. Studirala je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani in sicer na kiparskem oddelku profesorja Zdenka Kalina. Po diplomi leta 1950 je še dve leti obiskovala specialno šolo profesorja Franciška Smerduja. Zdaj je kot profesorica risanja zaposlena na VII gimnaziji v Ljubljani.
 Dela, ki jih je zbrala na svoji prvi razstavi, so portreti, drobna plastika in barvni reliefi in dobro označujejo stremeljenja in razvoj Alenke Erženove. Vsa so opremljena tudi z letničnimi nastanki, tako da lahko nazorno zasledujemo pri-

zadevanja, ki jo vodijo pri iskanju lastnega izraza.

V središču kiparskega zanimanja je portret, pri čemer velja njena pozornost predvsem psihološki poglobljenosti, katero dosega s preprostimi in zanesljivimi sredstvi. Njeno odhajanje od realizma je vsekoli upravičeno in lepo izpričuje iskrenost kiparskega doživljanja.
 Pomembna je tudi njena drobna plastika. Z razstavljenimi deli je Alenka Eržen izpričala vse kvalitete, ki ji zagotavljajo uspeh v tej prikupni kiparski zvrsti. Mali ženski ter moški skiti in drobne figuralne kompozicije se odlikujejo po domiselni zasnovi in temperamentni izvedbi. Tu je kiparka tudi pokazala svoj prefinjen smisel za uporabo materiala in dovolj originalnosti pri obdelavi površin.

Slednje je prišlo posebej do izraza pri barvnih reliefih, ki so po večini iz najnovejšega časa in ki kažejo kiparkina stremeljenja v novi luči. Pri teh prehaja poudarek na dekorativnost, čeprav kiparka ni zanemarila psiholoških vrednot.
 Razstava plastike Alenke Erženove je v celoti brez dvoma zanimiva in prinaša v naše likovno življenje marsikaj dovolj izvirnega. Njeno kiparsko pojmovanje je moderno, razpolaga z zanesljivim znanjem in lepo individualno noto. Njena stremeljenja so za sedaj morda nekoliko ozka, toda jasno začrtana. Razstava vsekakor zasluži vso pozornost.

Oglašujete V SLOVENSKEM POROČEVALCU!

Da Dolenjske Toplice ne bodo samo zdravilišče

Komunalna dejavnost je v letošnjem letu v Dol. Toplicah precej živahna. Razširjajo vodovodno mrežo, kakor tudi cesto Toplice-Meniška vas, izpopolnili pa bodo tudi kanalizacijo, kar je nujna potreba. Nameravajo razširiti tudi električno omrežje, potrebno pa je med občani več medsebojne strpnosti in sodelovanja in manj prekanjanja.
 Kmetijska zadruga gradi tudi novo trgovino, ki jo mislijo najmoderneje opremiti. Tudi privatniki grade stanovanjske stavbe, kar bo vsaj delno omililo stanovanjsko krizo.
 Za olepšavo zdravilišča, ki je bilo med osvobodilno vojno zelo poskodovalo, saj je vse to, kar je narejeno, le v okras zdravilišča, ki ga obiskujejo tuji iz raznih krajev in ki po nasadih in njih varovanju cenijo kulturo domačih prebivalcev.
 Kopalniška uprava gradi za zabavo gostom na primernem mestu kegljišče.
 Občinska uprava, ki še nima izdatnejših virov dohodkov za nuj-

na občinska dela, bo morala pač gledati, da dobi v svoje izkoriščanje peščenka v Soteski in na Sušicah, ki sta jih doslej izkoriščali bivši kmetijski občesvalni zadrugi. Predvsem pa bo morala občina misliti na gradnjo nove šole, tako osnovne, kakor gimnazije. Sedanja šolska stavba ne ustreza več potrebam, saj morajo vsako leto iskati zasilne učne sobe po privatnih hišah in še so razredi prenapolnjeni.
 Dolenjske Toplice imajo svoj vir napredka in gospodarskega dviga v prvi vrsti le v turizmu. Zato naj bi postalo zdravilišče zdravstvena ustanova, za dvig turizma pa naj bi se čimprej izkoristila odveča termalna voda, ki sedaj v velikih množinah odteka brez vsake koristi. V načrtu je, da se v velikem parku zgradi velik kopalni bazen, pravi športni bazen, ki bi se polnil z ohlajeno termalno vodo, ki bi se na prostem zraku primerno ohladila. V bližini bazena naj bi bile razne športne naprave in restavracijsko poslopje za turiste in stanovanjske sobe. Tako bi postale Dolenjske Toplice poleg zdravilišča tudi pravi turistični kraj, kar ima tudi okolica vse po- goje.

Proslave občinskega praznika v Radečah

Te dni praznujejo v Radečah svoj občinski praznik 8. september. Proslave ki bodo do 12. septembra, so letos še posebno pomembne zato, ker bodo združene z odkritjem spomenika Milanu Kosu in Marjanu Nemcu, ki sta prva dala svoji mladosti življenji za svobodo. Ta spomenik bo ljudstvo Radeč in okolice vedno spominjal žrtev, ki so jih dali tisoči naših ljudi za obrambo svoje domovine.
 M. V.

Ustanovljena je ribiška družina »Straža-Sava«

Na pobudo Ribiškega društva Ljubljana so ribiči dveh revirjev od izliva Ljubljane do Tacna ustanovili ribiško družino, ki ima že nad 50 članov. Da bi ta družina prišla do finančnih sredstev, s katerimi bo skušala odpraviti razne okvare ali kake škodljive pojave v vodi, bo pričela vrno veselico, na kateri bodo po-

stregli z ribjo pečenko. Veselica bo v Ljudskem kopalšču na Ježici.
 I. D.

Uspešna produkcija Solnih psov v Kranju

Prejšnjo nedeljo so se člani kluba ljubiteljev športnih psov iz Ljubljane s svojimi psi pod vodstvom slovečega dresserja J. Klemenčiča pred publiko kakih 1.000 ljudi lepo izkazali.
 Nastopilo je 12 dobro izvežanih psov, nekaj jih je bilo iz šole LM, ostali pa od privatnikov. Poleg ubogljivostnih vaj, preskokov čez ravne zapreke, skokov na skakalnici do 3 metrov, hoje po lestvi, preskoka čez žareč obroč, iskanja izgubljenih predmetov smo videli tudi obrambo gospodarja in napad na sovražnika.
 K velikemu uspehu uspelo produkcije gre največje priznanje vodi dresserne šole tov. Klemenčiču in marljivim vodnikom psov, ki so s svojim vztrajnim in požrtvovalnim vešanjem pokazali, kakšen naj bo služben pes, kako z njim ravnamo iz kaj vse ga lahko usposobimo.
 Tako kvalitetnih nastopov si Kramčani še želimo.
 K uspehom pa čestitamo! Ljubitelji športnih psov iz Kranja.

